

De Noord-Ieren gaan vandaag naar de stembus voor een verkiezing die hoogstwaarschijnlijk voor niets zal zijn. Bijvoorbeeld zijn compromissen uitgesloten in het 'vredeforum' dat vanaf volgende maand bijeen zou moeten komen. Zelfs het vinden van een onderkomen voor dit nieuwe orgaan levert al de grootst mogelijke problemen op vanwege de grote politieke 'beladenheid' van bepaalde lokaties.

Het gaat er dus om te zien wie mag meepraten over een politieke regeling van de Noord-Ierse kwestie.

De vraag is of het de moeite waard is. Praktisch niemand in Noord-Ierland verwacht dat het Forum meer zal opleveren dan de gebruikelijke scheldpartijen. Zoals de zaken er nu voorstaan, zal trouwens Sinn Fein worden uitgesloten van het overleg zolang de IRA hardnekkig blijft weigeren een nieuw staakt-het-

vuren af te kondigen. Dat laatste is door de Britse regering als absolute voorwaarde gesteld om Gerry Adams en de zijnen te accepteren als gesprekspartners.

Maar zelfs al zou Sinn Fein worden toegelaten, dan zal er van overleg weinig sprake zijn. De Democratische Unionistische Partij van Ian Paisley weigert principieel het woord te rich-

ten tot 'moordenaars' (lees: Sinn Fein en IRA-vertegenwoordigers waartussen Paisley geen onderscheid maakt).

Gematigder unionisten willen desnoods wel met Adams praten, maar voegen daar meteen aan toe dat onderhandelen zinloos is zolang de IRA niet heeft bewezen dat men voortaan het democratische pad wil bewan-

en de Ierse over het tijdstip waarop een eventuele ontmanteling van het IRA-arsenaal kan worden besproken. John Major (wiens parlementaire meerderheid afhankelijk is geworden van de negen Ulster Unionisten in Westminster) wil deze kwestie hoogste prioriteit geven. Dublin pleit voor een flexibeler houding waarbij de wapenkwestie tijdens het onderhandelingsproces zou moeten worden opgelost in het licht van een algehele politieke regeling.

ten en een hereniging van beide Ierlanden.

Pessimisten verwachten dat Forum binnen een week gebonden kan worden wegens wezige partijen en onoverbreekbare geschillen. Het wacht dan zijn op de Britse algemene verkiezingen van het komende jaar en wellicht een nieuwe regering die meer politieke armslag zal hebben dan aan handen en voeten gebonden Major.

Noord-Kenya gaat voor goud

Door Jeanette Veninga

LOLUPE • Er gaan geruchten dat de broodwinning van de goudzoekers van Lolupe op de heling staat. Een buitenlandse investeerder heeft z'n oog laten vallen op de regio. In samenwerking met de Kenyaaanse regering onderzoekt een team of er genoeg goud te vinden is. Grootscheepse exploitatie is het doel. De Lolupianen wachten de ontwikkelingen gelaten af.

roeg in de morgen rijdt een auto met vierwielaandrijving naar Lolupe. In de auto zitten twee Kenyaaanse geologen en een Roemeense gouddeveler. Als de enige asfaltweg in het oorden van Kenya verlaten, assen ze een groep mannen van de Turkana-stam, die zich in de schaduw van een jacaranda-boom laven aan 'kada', een illegaal alcoholbrouwsel. Verderop staan al mensen woestijnzand te zeven, hopend een aantal grammen goud te vinden. Gedreven door goudkoorts zoeken de Turkana's van zons-

opgang tot zonsondergang naar het edelmetaal.

„Drie jaar geleden vond iemand voor dertigduizend gulden goud. Hij had een fantastische tijd met veel drank en vrouwen, kwam berooid terug en ging weer goud zeven”, vertelt Opoaka Livingstone, een van de geologen.

„Dat is de reactie van de meeste mensen die het geluk vinden. Gewoon drinken en feesten. Slechts een enkeling investeert het goudgeld in een winkel of restaurant.”

Sinds het begin van de goudkoorts zijn er tien goudwinkels geopend die zaken doen met geïnteresseerde Indiërs en Somaliërs. Voor achttien tot twintig gulden per gram maken sommige Lolupianen goed geld, terwijl anderen nooit geluk hebben. „Ik heb het twee maanden geprobeerd, maar heb nooit zelfs maar een microgram gevonden”, zegt John, die nu zijn geluk beproeft met de verkoop van traditionele Turkana-attributen aan toeristen. En

Tussen de hoge termietorens en de uitgedoofde vulkanen van Noord-Kenya ligt Lolupe, een klein plaatsje waar bijna alle inwoners lijden aan goudkoorts. Sinds een Somalische jongen in 1991 er goud vond, zijn de tienduizend inwoners bijna allemaal goudzoekers.

zo zijn er meer, want de goudvoorraad in Lolupe lijkt te slinken. Werd er begin jaren negentig nog honderd kilo per maand gevonden, nu is dat nog vijftig kilo.

Een teleurstellend cijfer voor het bedrijf dat veel goud moet vinden voordat het op grote schaal kan gaan exploiteren. Hoeveel? Daar laten de onderzoekers zich niet over uit. Ze

worden voor enkele jaren gesponsord door de Kenyaaanse regering en een buitenlandse investeerder om te onderzoeken of het de moeite waard is om in Noord-Kenya goud te delven. „Tot nu toe lijkt het er niet op dat we binnenkort kunnen beginnen”, zegt Gherman George, de Roemeense goudexpert.

Toch heerst er opwinding onder de onderzoekers, want over

een paar dagen wordt een eerste partij stenen door de steenvergruizelaar gehaald. Hierna kan het gehalte aan goud bepaald worden. Exploitatie kan beginnen als er genoeg goudrijke verbindingen gevonden worden.

Een interessante vraag is wie de buitenlandse investeerder is. Maar de mensen die er vanaf zouden moeten weten, geven geen respons. De onderzoekers zeggen het niet te weten en de man die er alles van af zou moeten weten, de Commissioner of Mines van het ministerie van natuurlijke hulpbronnen, Charles Owino, geeft geen commentaar.

Ondertussen rommelt het in Lodwar, een nabijgelegen plaats. „De regering heeft hier mee te maken”, fluistert een inwoner. „Ze doen dit gewoon stiekem zodat wij er niet van kunnen profiteren.” Een barman zegt: „Als er goud gevonden wordt, dan verdwijnt dat toch in de zakken van de regering, of het vloeit weg naar het

buitenland.”

Speelt de regering gemene zaken met een buitenlandse investeerder, of is het simpelweg geheimzinnigheid die traditioneel om goudexploitatie hangt? Volgens mineralenspecialist John Ogola is het laatste het geval. „In Afrika ligt goud niet schijn nog wel gevoeliger dan in Europa en Azië omdat de politieke situatie vaak zo instabiel is.” Sinds de onafhankelijkheid van Kenya in 1963 sloten de Canadese en Zuid-Afrikaanse mijncorporaties hun deuren omdat het land veel te instabiel was. Een miljoenenstrop verliet Kenya. „Daarna is er in Kenya alleen goud gedolven door de plaatselijke bevolking. Als er een soort half-illegaal ambacht zegt Ogola.

Terug in Lolupe maakt goudzoeker Obar zich niet druk over de eventuele komst van een goudmijn. „Wij zijn nooit gekend door de regering. Het laten onverschillig wat wij doen. Als die mijn er komt, blijven wij doorgaan met goudzoeken